

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
ZESPÓŁ REALIZACJI
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17
INTERNET: <http://www.cbos.pl>

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/191/84/90

NASTROJE SPOŁECZNE W CZERWCU'90

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, CZERWIEC'90

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Wyniki badania opinii przeprowadzonego przez CBOS w drugiej połowie czerwca br.¹ wskazują, że nastroje społeczne utrzymują się na poziomie zbliżonym do odnotowanego w maju.

Ocena sytuacji kraju
(tabele 1 - 3)

Przemiany zachodzące w sytuacji kraju pozytywnie oceniła niespełna połowa (45%) respondentów. Przeciwnego

zdania był niemal co trzeci ankietowany (30%). Grupa przekonanych, że sytuacja w Polsce idzie w złym kierunku zwiększyła się w ciągu ostatniego miesiąca o 5%. Ogólna ocena przemian jest jednak lepsza od oceny sytuacji w ostatnich miesiącach. Wskazujących na poprawę (28%) było o około 15% mniej niż dostrzegających pogorszenie. Liczba tych ostatnich od drugiej połowy maja wzrosła o 3,5%. W czerwcu co druga osoba uważała, że sytuacja jej rodziny pogorszyła się w ostatnich miesiącach (poprawę dostrzegało 9%, zmian nie widziało 38,5%).

W ciągu ostatniego miesiąca pogorszyły się oceny sytuacji politycznej w kraju. W porównaniu z połową maja, w czerwcu mniej (o 7%) respondentów mówiło, że jest ona dobra (35%), więcej zaś (o 4%) - że jest zła (18%). Jeśli chodzi o sytuację gospodarczą, to podobnie jak przed miesiącem, większość ankietowanych sądziła, że jest ona zła (57%), dobrze oceniło ją 14%. Jeszcze bardziej są krytykowane warunki życia: zdaniem tylko 6% badanych są one dobre, zaś 70% twierdzi, że są złe.

Przewidywane zmiany sytuacji
(tabele 4 - 5)

Optymizm społeczny utrzymał się w czerwcu na poziomie znacznie niższym niż w kwietniu i podobnym jak w maju. Połowa (51%) respondentów przewi-

duje w ciągu najbliższych dwóch lat poprawę zarówno sytuacji politycznej, jak i gospodarczej. O ich pogorszeniu mówi odpowiednio 11,5% (czyli o 3% więcej niż w maju) i 20% (o 3% więcej niż w maju). Tak jak przed miesiącem, najgorsze są prognozy warunków życia: 30,5% spodziewa się pogorszenia, nadzieję na poprawę żywi 40%.

¹ "Aktualne problemy i wydarzenia"(6)- badania ankietowe zrealizowane w dniach 22-26.06.1990 r. na reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców kraju (N=1490).

Napięcia społeczne

(tabele 6 - 9)

W czerwcu utrzymywało się sygnalizowane w maju społeczne napięcie. Podobnie jak przed miesiącem 81% respondentów dostrzegało społeczny niepokój i napięcia. Zdaniem niemal co drugiej ankietowanej osoby (49%) będą się one nasilać. Dalsze 29% nie sądzi, aby w najbliższych tygodniach w atmosferze społecznej nastąpiły zmiany na lepsze. Tylko niewielka (7%) grupa respondentów ma nadzieję, że w najbliższym czasie napięcia i niepokoje zmniejszą się.

Opinie o instytucjach życia

publicznego (tabele 10 - 12).

Działalność najważniejszych instytucji życia publicznego w ostatnich miesiącach

zyskuje znacznie mniejszą społeczną aprobatę niż na początku bieżącego roku. W czerwcu ponad połowa ankietowanych wyraziła się z uznaniem o działalności Kościoła (75%), parlamentu (Sejm - 62%, Senat - 60%), telewizji (61%), rządu (60%), "Solidarności" (56%), wojska (57%). Relatywnie niską ocenę uzyskały MSW (35,5%) i związki zawodowe OPZZ (29%).

W porównaniu z majem nieznacznie pogorszyły się wskaźniki aprobaty Kościoła, rządu, parlamentu i telewizji. Wyrażnie zwiększył się odsetek (o 6%) negatywnie oceniających działalność "Solidarności", która wśród instytucji cieszących się znacznym społecznym prestiżem ma najniższy poziom aprobaty "netto"². Opinie o pracy MSW stopniowo poprawiają się. W ostatnim miesiącu liczba akceptujących pracę tego resortu zwiększyła się o 5%, a dezaprobujących tylko o 2%. W czerwcu przeważały oceny pozytywne nad negatywnymi, aprobatą "netto" wyniosła około 5% - od marca (-25%) tego roku wyraźnie wzrosła. Pogorszyły się natomiast w ostatnim miesiącu notowania OPZZ. Wprawdzie liczba zwolenników tej centrali związkowej była podobna jak w maju, jednak wyraźnie przybyło opinii krytycznych (o 7,5%).

² Poziom aprobaty "netto" jest to różnica pomiędzy odsetkami aprobaty i dezaprobaty.

Opinie o osobistościach życia publicznego (tabele 10 - 12)

Uznaniem większości respondentów cieszy się Tadeusz Mazowiecki (81%) i Lech Wałęsa (62%).

Ponad połowa badanych (52,5%) pozytywnie wyrażała się o pracy wicepremiera Leszka Balcerowicza. Aktywność Wojciecha Jaruzelskiego oceniło dodatnio 44% ankietowanych, a Alfreda Miodowicza - średnio co czwarty (27%) respondent. Poziom społecznej aprobaty działalności premiera nie zmienił się zasadniczo w ciągu ostatniego miesiąca. Od połowy maja notowania Lecha Wałęsy nieznacznie się pogorszyły - ubyło mu (o 2%) zwolenników, przybyło (o 3%) przeciwników, co w efekcie oznacza zmniejszenie aprobaty "netto" o około 5%. Podobna sytuacja występuje w odniesieniu do prezydenta - grono akceptujących jego działalność zmalało o 2,5%, grupa dezaprobujących zaś wzrosła o 5% (aprobata "netto" zmniejszyła się o 7,5%). Powiększyła się (o 11%) grupa nastawionych krytycznie do aktywności Alfreda Miodowicza, nie zmieniła się natomiast liczba jego zwolenników.

Poprawiły się notowania wicepremiera L. Balcerowicza. W czerwcu pozytywnie oceniało jego pracę nieco więcej (o 6%) badanych niż w maju; aprobata "netto" zwiększyła się o około 8 punktów procentowych. Wzrosło także, choć nieznacznie (o 4%), grono popierających program stabilizacji gospodarczej, zwany

Poparcie dla planu Balcerowicza (tabele 13 - 14)

potocznie planem Balcerowicza. Nadal jednak nad akceptującymi ten program

przeważają badani nie mający sprecyzowanego zdania. Porównanie wyników badań z ostatniego półrocza wskazuje jednak, że liczba nie wyrażających swojej opinii na temat tego planu powoli, ale systematycznie się zmniejsza.

Tabela 1

w procentach

Odpowiedzi na pytania:	Wskazania respondentów według terminów badań:				Zmiany
	III '90	IV '90	V '90	VI '90	V-VI
<i>Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w Polsce idzie w dobrym czy też złym kierunku?</i>					
W dobrym	49,3	49,9	44,0	44,6	+0,6
W złym	21,4	22,1	24,2	29,6	+5,4
Trudno powiedzieć	29,2	28,0	31,8	25,8	-6,0
<i>Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu ostatnich kilku miesięcy sytuacja w Polsce:</i>					
poprawiła się	34,5	35,1	28,9	28,3	-0,6
pogorszyła się	34,5	35,4	39,1	42,6	+3,5
nie zmieniła się	19,3	16,1	21,5	19,7	-1,8
trudno powiedzieć	11,7	13,3	10,2	9,3	-0,9
<i>Czy ogólna sytuacja Pana(i) i Pana(i) rodziny w ciągu ostatnich kilku miesięcy:</i>					
poprawiła się	10,4	11,5	9,7	8,9	-0,8
pogorszyła się	48,2	44,2	47,4	49,9	+2,5
nie zmieniła się	38,1	40,2	39,7	38,5	-1,2
trudno powiedzieć	3,2	4,1	3,3	2,8	+0,5

Tabela 2

w procentach

Przedmiot oceny	Respondenci według terminów badań:			Zmiany
	IV '90	V '90	VI '90	V-VI
<u>Sytuacja polityczna</u>				
Dobra	46,9	42,0	35,4	-6,6
Ani dobra, ani zła	24,7	28,2	31,7	+3,5
Zła	11,0	14,1	18,3	+4,2
Trudno powiedzieć	17,5	15,7	14,6	-1,1
<u>Sytuacja gospodarcza</u>				
Dobra	15,9	12,4	13,6	+1,2
Ani dobra, ani zła	25,6	24,8	23,6	-1,2
Zła	52,9	57,9	57,0	-0,9
Trudno powiedzieć	5,6	4,9	5,8	+0,9
<u>Warunki materialne</u>				
Dobre	7,9	6,1	6,2	+0,1
Ani dobre, ani złe	21,1	19,9	18,7	-1,2
Złe	65,0	68,8	70,3	+1,5
Trudno powiedzieć	5,9	5,2	4,6	-0,6

Tabela 3

w procentach

Przedmiot oceny	Respondenci według terminów badań:									
	VI '89	VII '89	IX '89	XI '89	I '90	II '90	III '90	IV '90	V '90	VI '90
<u>Sytuacja polityczna</u>										
Bardzo dobra	0,9	0,6	1,6	5,2	3,3	2,4	3,7	3,1	2,5	1,2
Dobra	7,7	7,7	14,2	25,3	20,8	19,2	23,3	22,0	18,5	15,7
Dość dobra	21,3	20,6	23,9	31,0	25,6	24,7	26,6	21,8	21,0	18,5
Ani dobra, ani zła	36,1	38,7	31,4	23,8	27,9	29,6	25,8	24,7	28,2	31,7
Raczej zła	15,7	12,6	17,2	6,0	6,5	10,1	7,3	6,6	8,8	10,9
Zła	6,2	7,2	5,2	2,1	3,0	3,1	2,1	3,0	3,9	5,9
Bardzo zła	2,6	4,0	3,6	1,0	4,0	2,2	0,9	1,4	1,4	1,5
Trudno powiedzieć	9,4	8,5	9,1	5,5	9,0	8,7	10,3	17,5	15,7	14,6
<u>Sytuacja gospodarcza</u>										
Bardzo dobra i dobra	0,7	0,1	0,6	1,1	0,6	1,8	3,2	5,1	3,7	4,1
Dość dobra	2,0	0,1	0,4	2,7	1,6	3,7	10,6	10,8	8,7	9,5
Ani dobra, ani zła	11,9	6,0	4,8	9,6	9,8	15,9	25,4	25,6	24,8	23,6
Raczej zła	34,5	22,3	17,2	34,1	29,1	34,0	30,2	29,7	29,4	29,9
Zła	29,3	32,6	32,8	30,2	32,0	27,6	18,3	16,4	19,5	20,3
Bardzo zła	20,3	37,4	42,9	20,8	24,8	14,7	7,8	6,8	9,0	6,8
Trudno powiedzieć	1,4	1,3	1,3	1,4	2,0	2,4	4,5	5,6	4,9	5,8
<u>Warunki materialne</u>										
Bardzo dobre i dobre	1,2	0,3	0,3	1,4	0,6	1,2	1,4	2,0	1,4	2,2
Dość dobre	4,5	2,3	1,9	3,5	3,0	2,9	5,1	5,9	4,7	4,0
Ani dobre, ani złe	21,5	17,0	10,5	16,2	15,9	16,8	20,3	21,1	19,9	18,7
Raczej złe	27,5	22,9	19,7	27,0	29,7	29,2	32,6	33,4	32,1	31,3
Złe	26,9	29,6	32,8	28,3	29,8	28,7	25,4	20,9	23,9	27,2
Bardzo złe	15,9	24,8	31,8	19,6	17,4	18,6	10,6	10,7	12,8	11,8
Trudno powiedzieć	2,5	3,2	2,9	3,9	3,6	2,5	4,6	5,9	5,2	4,6

Tabela 4

w procentach

Przewidywany kierunek zmian	Respondenci według terminów badań;			Zmiany
	IV '90	V '90	VI '90	V-VI
<u>Sytuacja polityczna</u>				
Poprawi się	62,9	49,9	50,7	+0,8
Pozostanie bez zmian	20,6	17,9	15,0	-2,9
Pogorszy się	8,1	8,4	11,5	+3,1
Trudno powiedzieć	8,4	23,8	22,8	-1,0
<u>Sytuacja gospodarcza</u>				
Poprawi się	61,0	48,1	51,4	+3,3
Pozostanie bez zmian	16,6	16,6	13,7	-2,9
Pogorszy się	17,3	17,7	19,4	+1,7
Trudno powiedzieć	5,1	17,6	15,4	-2,2
<u>Warunki materialne</u>				
Poprawią się	50,5	38,2	40,1	+1,9
Pozostaną bez zmian	19,1	16,6	15,9	-0,7
Pogorszą się	25,2	28,4	30,5	+2,1
Trudno powiedzieć	5,2	16,9	13,5	-3,4

Tabela 5

w procentach

Przewidywany kierunek zmian	Respondenci według terminów badań:									
	VI '89	VII '89	IX '89	XI '89	I '90	II '90	III '90	IV '90	V '90	VI '90
<u>Sytuacja polityczna</u>										
Zdecydowanie się poprawi	3,0	3,1	8,0	18,6	9,8	10,5	11,5	11,9	10,4	9,2
Raczej się poprawi	42,3	34,8	47,4	49,4	39,4	43,3	44,4	50,9	39,5	41,5
Pozostanie bez zmian	24,2	31,4	23,8	14,6	20,4	19,6	15,3	20,6	17,9	15,0
Raczej się pogorszy	8,4	9,1	3,8	3,6	7,7	7,8	7,0	7,1	7,7	9,7
Zdecydowanie się pogorszy	1,4	1,6	0,5	0,3	0,7	0,9	0,5	1,0	0,7	1,8
Trudno powiedzieć	20,6	20,0	16,4	13,5	20,9	17,8	21,3	8,4	23,8	22,8
<u>Sytuacja gospodarcza</u>										
Zdecydowanie się poprawi	1,6	0,9	2,7	6,9	7,1	6,7	7,1	7,9	5,6	7,2
Raczej się poprawi	33,4	24,2	40,9	51,1	45,2	49,4	47,3	53,1	42,5	44,2
Pozostanie bez zmian	32,4	28,0	22,0	16,3	13,5	16,8	13,4	16,6	16,6	13,7
Raczej się pogorszy	15,3	24,0	16,3	10,5	15,9	11,8	15,1	15,3	15,1	16,2
Zdecydowanie się pogorszy	2,4	7,3	3,5	2,3	3,7	2,3	2,3	2,0	2,6	3,2
Trudno powiedzieć	15,0	15,6	14,5	12,9	14,6	12,9	14,8	5,1	17,6	15,4
<u>Warunki materialne</u>										
Zdecydowanie się poprawią	1,1	0,6	2,1	4,1	4,4	4,1	4,1	6,5	4,2	4,5
Raczej się poprawią	25,3	16,4	28,8	34,8	35,2	38,3	38,5	44,0	34,0	35,6
Pozostaną bez zmian	29,2	21,6	20,7	17,0	12,9	14,8	15,3	19,1	16,6	15,9
Raczej się pogorszą	22,6	31,3	22,4	19,7	22,0	21,7	19,5	18,7	21,6	22,3
Zdecydowanie się pogorszą	6,1	16,3	11,3	8,4	12,9	8,3	8,4	6,5	6,8	8,2
Trudno powiedzieć	15,7	13,8	14,6	16,0	12,6	12,7	14,1	5,2	16,9	13,5

Tabela 6

w procentach

Odpowiedzi na pytanie: <i>Czy, Pana(i) zdaniem, w społeczeństwie naszym odczuwa się obecnie spokój i odprężenie, czy też niepokój i napięcie?</i>	Respondenci według terminów badań:			Zmiany
	IV '90	V '90	VI '90	V-VI
Spokój	19,4	12,3	13,7	+1,4
Napięcie	73,6	81,8	81,4	-0,4
Trudno powiedzieć	6,9	6,0	4,8	-1,2

Tabela 7

w procentach

Odpowiedzi na pytanie: <i>Czy, Pana(i) zdaniem, w społeczeństwie naszym odczuwa się obecnie spokój i odprężenie, czy też raczej niepokój i napięcie?</i>	Respondenci według terminów badań:									
	VI '89	VII '89	IX '89	XI '89	I '90	II '90	III '90	IV '90	V '90	VI '90
Całkowity spokój	1,3	0,1	1,5	2,5	0,7	1,3	1,2	2,2	1,7	1,1
Raczej spokój	19,4	7,3	13,0	21,2	6,5	10,3	15,0	17,2	10,6	12,6
Pewne napięcie	53,6	51,3	48,8	47,3	59,2	58,9	63,8	61,1	68,2	66,6
Bardzo duże napięcie	11,2	31,8	25,3	8,4	24,4	18,1	14,9	12,5	13,6	14,8
Trudno powiedzieć	14,4	9,4	10,9	20,4	9,0	11,1	5,1	6,9	6,0	4,8

Tabela 8

w procentach

Przewidywana dynamika napięć społecznych w najbliższych tygodniach, miesiącach	Respondenci według terminów badań:			Zmiany
	IV '90	V '90	VI '90	V-VI
Napięcia społeczne zmaleją	13,6	7,7	7,1	-0,6
Pozostaną bez zmian	33,5	22,5	29,0	+6,5
Wzrosną, nasilą się	30,4	50,2	48,9	-1,3
Trudno powiedzieć	22,5	19,5	14,8	-4,7

Tabela 9

w procentach

Przewidywana dynamika napięć społecznych w kraju w najbliższych tygodniach, miesiącach	Respondenci według terminów badań:									
	VI '89	VII '89	IX '89	XI '89	I '90	II '90	III '90	IV '90	V '90	VI '90
Napięcia społeczne zmaleją	18,0	5,4	21,6	25,8	9,2	11,2	10,4	13,6	7,7	7,1
Pozostaną bez zmian	35,2	28,0	34,9	29,3	21,1	36,1	38,3	33,5	22,5	29,0
Wzrosną, nasilą się	18,9	44,5	18,2	13,4	40,3	32,0	32,3	30,4	50,2	48,9
Trudno powiedzieć	27,6	22,0	25,1	31,5	29,2	20,5	18,8	22,5	19,5	14,8

Tabela 10

w procentach

Instytucje i osobistości życia publicznego	Odpowiedzi na pytanie: Czy, Pana(i) zdaniem, działalność ... dobrze służy społeczeństwu i jest zgodna z jego interesami?						
	XI '89	I '90	II '90	III '90	IV '90	V '90	VI '90
Sejm							
aprobata	88,7	79,2	74,5	73,1	66,8	62,9	62,2
dezaprobata	4,1	9,9	14,5	14,5	15,9	19,0	20,7
trudno powiedzieć	7,3	11,8	10,9	12,5	17,2	18,1	16,7
Senat							
aprobata	86,3	75,9	68,7	66,4	64,2	62,2	60,0
dezaprobata	5,1	11,0	13,4	17,5	14,0	17,7	20,8
trudno powiedzieć	8,6	13,0	13,4	16,0	21,7	20,1	19,0
Rząd							
aprobata	87,4	75,0	73,9	67,3	64,0	62,4	60,6
dezaprobata	4,5	11,9	14,2	17,4	19,1	19,5	22,3
trudno powiedzieć	8,0	13,0	11,7	14,2	16,7	18,0	16,9
Wojsko							
aprobata	62,0	55,4	58,7	58,5	50,8	54,6	56,7
dezaprobata	14,0	15,7	14,7	17,7	14,6	12,3	14,0
trudno powiedzieć	24,0	28,8	26,5	23,8	34,5	33,0	28,9
Kościół							
aprobata	87,8	84,5	80,5	83,4	79,2	78,8	75,2
dezaprobata	5,7	6,7	11,8	9,6	8,8	11,9	16,2
trudno powiedzieć	6,3	8,6	7,6	7,1	11,9	9,2	8,1
Związki zawodowe (OPZZ)							
aprobata	36,7	37,5	41,2	38,2	31,0	31,9	29,4
dezaprobata	32,6	31,4	30,3	31,5	30,5	32,1	39,6
trudno powiedzieć	30,7	31,0	28,5	30,2	38,4	36,0	30,5
"Solidarność"							
aprobata	83,5	74,4	70,8	65,9	61,3	58,8	55,7
dezaprobata	5,7	9,4	14,2	19,3	17,3	20,8	26,5
trudno powiedzieć	10,8	16,1	14,9	14,7	21,3	20,4	17,2
Telewizja							
aprobata	72,6	72,1	69,5	64,6	62,1	59,0	60,8
dezaprobata	11,8	13,3	19,4	21,0	22,8	23,6	27,5
trudno powiedzieć	15,6	14,6	11,1	14,4	15,1	17,4	11,4
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych							
aprobata	37,4	32,4	30,6	26,0	30,5	30,2	35,5
dezaprobata	36,2	38,0	47,8	50,6	40,3	29,2	30,9
trudno powiedzieć	26,5	29,4	21,6	23,4	29,1	40,6	33,0
W. Jaruzelski							
aprobata	69,2	65,5	61,1	58,5	49,1	46,7	44,2
dezaprobata	15,4	19,0	25,3	26,8	30,2	30,3	35,6
trudno powiedzieć	15,4	15,3	13,5	14,6	20,5	22,9	19,9
T. Mazowiecki							
aprobata	94,7	91,3	88,9	90,0	84,4	81,2	81,4
dezaprobata	1,6	3,7	5,3	5,4	7,1	8,0	10,2
trudno powiedzieć	3,6	4,8	5,7	4,6	8,4	10,8	8,1
L. Balcerowicz							
aprobata	-	60,5	58,9	52,4	53,4	46,8	52,5
dezaprobata	-	16,8	20,4	31,8	27,4	32,3	30,4
trudno powiedzieć	-	22,6	20,6	15,8	19,0	20,8	16,8
L. Wałęsa							
aprobata	92,8	85,0	79,2	73,7	72,0	64,2	62,0
dezaprobata	3,1	8,9	12,6	17,9	16,7	20,7	23,6
trudno powiedzieć	4,1	6,0	8,3	8,3	11,1	15,1	14,0
A. Miodowicz							
aprobata	32,7	30,6	32,2	33,7	29,7	26,9	27,1
dezaprobata	41,2	41,5	37,7	39,8	38,3	37,9	48,9
trudno powiedzieć	26,0	27,8	30,0	26,4	31,7	35,3	23,8

Tabela 11

w procentach

Instytucje i osobistości życia publicznego	Aprobata netto ^a według terminów badań:						
	XI '89	I '90	II '90	III '90	IV '90	V '90	VI '90
Sejm	84,6	69,3	60,0	58,6	50,9	43,9	41,8
Senat	81,2	64,9	55,3	48,9	50,2	44,5	39,2
Rząd	82,9	63,1	59,7	49,9	44,9	42,9	38,3
Wojsko	48,0	39,7	44,0	40,8	36,2	42,3	42,7
Kościół	82,1	77,8	68,7	73,8	70,4	66,3	59,0
Związki zawodowe (OPZZ)	4,1	6,1	10,9	6,7	0,5	-0,2	-10,2
"Solidarność"	77,8	65,0	56,6	46,6	44,0	38,0	29,2
Telewizja	60,8	58,8	50,1	43,6	39,3	35,4	33,3
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych	1,2	-5,6	-17,2	-24,6	-9,8	1,0	4,6
W. Jaruzelski	53,8	46,5	35,8	31,7	18,6	16,4	8,6
T. Mazowiecki	93,1	87,6	83,6	84,6	77,3	73,2	71,2
L. Balcerowicz	-	43,7	38,5	20,6	26,0	14,5	22,1
L. Wałęsa	89,7	76,1	66,6	55,8	55,3	43,5	38,4
A. Miodowicz	-8,5	-10,9	-5,5	-6,1	-8,6	-11,0	-21,8

^a Aprobata netto jest to różnica pomiędzy odsetkiem deklarujących aprobatę a odsetkiem deklarujących brak aprobaty działalności określonej instytucji lub osobistości.

Tabela 12

w procentach

Instytucje i osobistości życia politycznego	Zmiany oceny działalności w okresie:		
	III-IV'90	IV-V'90	V-VI'90
Sejm			
aprobata	-6,3	-3,9	-0,7
dezaprobata	+1,4	+3,1	+1,7
trudno powiedzieć	+4,7	+0,9	-1,4
Senat			
aprobata	-2,2	-2,0	-2,2
dezaprobata	-3,5	+3,7	+3,1
trudno powiedzieć	+5,7	-1,6	-1,1
Rząd			
aprobata	-3,3	-1,6	-1,8
dezaprobata	+1,7	+0,4	+2,8
trudno powiedzieć	+2,5	+1,3	-1,1
Wojsko			
aprobata	-7,7	+3,8	+2,1
dezaprobata	-3,1	-2,3	+1,7
trudno powiedzieć	+10,7	-1,5	-4,1
Kościół			
aprobata	-4,2	-0,4	-3,6
dezaprobata	-0,8	+3,1	+4,3
trudno powiedzieć	+4,8	-2,7	-1,1
Związki zawodowe (OPZZ)			
aprobata	-7,2	+0,9	-2,5
dezaprobata	-1,0	+1,6	+7,5
trudno powiedzieć	+8,2	-2,4	-5,5
"Solidarność"			
aprobata	-4,6	-2,5	-3,1
dezaprobata	-2,0	+3,5	+5,7
trudno powiedzieć	+6,6	-0,9	-3,2
Telewizja			
aprobata	-2,5	-3,1	+1,8
dezaprobata	+1,8	+0,8	+3,9
trudno powiedzieć	+0,7	+2,3	-6,0
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych			
aprobata	+4,5	-0,3	+5,3
dezaprobata	-10,3	-11,1	+1,7
trudno powiedzieć	+5,7	+11,5	-7,6
W. Jaruzelski			
aprobata	-9,4	-2,4	-2,5
dezaprobata	+3,4	+0,1	+5,3
trudno powiedzieć	+5,9	+2,4	-3,0
T. Mazowiecki			
aprobata	-5,6	-3,2	+0,2
dezaprobata	+1,7	+0,9	+2,2
trudno powiedzieć	+3,8	+2,4	-2,7
L. Balcerowicz			
aprobata	+1,0	-6,6	+5,7
dezaprobata	-4,4	+4,9	-1,9
trudno powiedzieć	+3,2	+1,8	-4,0
L. Wałęsa			
aprobata	-1,7	-7,8	-2,2
dezaprobata	-1,2	+4,0	+2,9
trudno powiedzieć	+2,8	+4,0	-1,1
A. Miodowicz			
aprobata	-4,0	-2,8	+0,2
dezaprobata	-1,5	-0,4	+11,3
trudno powiedzieć	+5,3	+3,6	-11,5

Tabela 13

w procentach

Stosunek do programu Balcerowicza	Respondenci według terminów badań:		Zmiany
	V ⁹⁰	VI ⁹⁰	V-VI
Popiera program	32,7	37,1	+4,4
Nie popiera	23,9	22,5	-1,4
Brak jednoznacznych ocen	43,4	40,4	-3,0

Tabela 14

w procentach

Stosunek do programu Balcerowicza	Respondenci według terminów badań:						
	XI ⁸⁹	I ⁹⁰	II ⁹⁰	III ⁹⁰	IV ⁹⁰	V ⁹⁰	VI ⁹⁰
Popiera program	30,8	41,5	38,6	31,6	34,5	32,7	37,1
Nie popiera	3,1	8,5	12,9	20,2	19,1	23,9	22,5
Brak jednoznacznych ocen	66,0	49,7	48,6	48,1	46,4	43,4	40,4